

JI-111

June-2022

B.A., Sem.-II

EC-I-111 : Psychology

(Basic Process of Psychology)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

નીચે જણાવેલ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણના ઉત્તર આપો :

42

1. મનોવિજ્ઞાનમાં વપરાતી વર્ણનાત્મક પદ્ધતિ સમજાવો.
2. પ્રયોગની વ્યાખ્યા આપી, પ્રયોગના પરિવર્ત્યો સમજાવો.
3. સ્કીનરનો ક્રિયાત્મક અભિસંધાન સમજાવો.
4. શાસ્ત્રીય અને ક્રિયાત્મક અભિસંધાન વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
5. સ્મરણની વ્યાખ્યા આપી, સ્મરણના પ્રકારો જણાવો.
6. શીખવાની ક્રિયાને અસર કરતા ઘટકો સમજાવો.
7. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની વ્યાખ્યા જણાવી, સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના લક્ષણો જણાવો.
8. અભિયોગ્યતા કસોટીના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ આઠ)

8

(1) બાર્કર અને રાઈટે _____ નિરીક્ષણ રીતનો અભ્યાસ કર્યો હતો.

- (a) વ્યવસ્થિત (b) નૈસર્ગિક (c) કૃત્રિમ (d) પ્રાયોગિક

(2) પ્રયોગના મુખ્ય _____ લક્ષણો છે.

- (a) ચાર (b) ત્રણ (c) પાંચ (d) બે

(3) પરિવર્તનક્ષમ પરિબળને _____ કહેવામાં આવે છે.

- (a) પ્રયોગ (b) પરિવર્ત્ય (c) નિયંત્રણ (d) પ્રબલન

(4) શાસ્ત્રીય અભિસંધાનમાં _____ ઉદ્દીપક કુદરતી પ્રતિક્રિયા ઉત્પન્ન કરે છે.

- (a) અનઅભિસંધિત (b) અભિસંધિત (c) લાળ (d) ઘંટડી

- (5) બીકના અભિસંધાનનો પ્રયોગ _____ મનોવૈજ્ઞાનિકે કર્યો હતો.
 (a) ફોર્ડ (b) વેક્સલર (c) બિને (d) વોટસન
- (6) ક્રિયાત્મક અભિસંધાન _____ શિક્ષણ તરીકે પણ ઓળખાય છે.
 (a) સાધનરૂપ (b) પ્રબલિત (c) પ્રાથમિક (d) દ્વિતીય
- (7) _____ પરિબળ પ્રતિક્રિયાને દ્રઢ બનાવે છે.
 (a) શિક્ષણ (b) કૌશલ્ય (c) પ્રબલન (d) પ્રયત્ન
- (8) સ્મરણનો અંતિમ (છેલ્લો) તબક્કો _____ છે.
 (a) સંચય (b) સંકેતાન (c) પુનઃપ્રાપ્તિ (d) શિક્ષણ
- (9) _____ મનોવૈજ્ઞાનિકના મત પ્રમાણે સ્મરણ એટલે શીખેલી સામગ્રીનો સીધો ઉપયોગ.
 (a) હિલગાર્ડ (b) બર્નહાર્ટ
 (c) વુડવર્થ (d) વિલિયમ જેમ્સ
- (10) ટેલીફોનનો નંબર થોડા સમય માટે યાદ રહેવો એ _____ સ્મૃતિ છે.
 (a) લાંબાગાળાની (b) ટૂંકાગાળાની
 (c) તાત્કાલિક (d) એકપણ નહિ
- (11) _____ દ્વારા વ્યક્તિની ગર્ભિત શક્તિઓનું માપન થાય છે.
 (a) સિદ્ધિ કસોટી (b) બુદ્ધિ કસોટી
 (c) શક્તિ કસોટી (d) વ્યક્તિત્વ કસોટી
- (12) વેક્સલરે _____ ઉંમરની વ્યક્તિઓ માટે બુદ્ધિ કસોટીની રચના કરી હતી.
 (a) 15 થી 20 (b) 16 થી 64
 (c) 25 થી 40 (d) 20 થી 50
- (13) બાળકની શૈક્ષણિક સફળતા અંગે આગાહી કરવા માટે _____ અભિયોગ્યતા કસોટી વપરાય છે.
 (a) વ્યવસાયિક (b) બૌદ્ધિક (c) યાંત્રિક (d) શૈક્ષણિક
- (14) લશ્કરી તાલીમ માટે વ્યક્તિનો બુદ્ધિ આંક _____ હોવો જોઈએ.
 (a) 120 (b) 110 (c) 100 (d) 140
- (15) _____ મનોવૈજ્ઞાનિકે બુદ્ધિના સાત ઘટકો જણાવ્યા હતા.
 (a) વેક્સલર (b) બિને (c) સાયમન (d) થર્સ્ટન
- (16) જડમતિ મંદબુદ્ધિના બાળકોનો બુદ્ધિઆંક _____ હોય છે.
 (a) 50 થી 70 (b) 20 થી 35 (c) 20 થી 50 (d) 25 થી 40

Seat No. : _____

JI-111

June-2022

B.A., Sem.-II

EC-I-111 : Psychology

(Basic Process of Psychology)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instruction : The number on the right shows the marks of the question.

Answer any **three** from the following questions :

42

1. Explain the descriptive method used in psychology.
2. Give definition of experiment and explain variables of experiment.
3. Explain operant conditioning of Skinner.
4. State the difference between classical and operant conditioning.
5. Give definition of Memory and explain the types of Memory.
6. Explain the factors influencing the learning process.
7. Give definition of Psychological test and state characteristics of good psychological test.
8. Explain the types of aptitude test.

9. Fill in the blanks from given options : (Any **eight**)

8

- (1) Barker and Right had studied _____ observation method.
(a) systematic (b) natural
(c) artificial (d) experimental
- (2) There are _____ characteristics of experiment.
(a) four (b) three
(c) five (d) two
- (3) Changeable factor is known as _____.
(a) experiment (b) variable
(c) control (d) re-inforcement
- (4) _____ stimulus develops natural response in classical conditioning.
(a) Unconditional (b) Conditional
(c) Saliva (d) Bell

- (5) _____ psychologist studied experiment of fear condition.
- (a) Freud (b) Wachsler
(c) Binet (d) Watson
- (6) Operant conditioning is also known as a _____ learning.
- (a) instrumental (b) reinforcement
(c) primary (d) secondary
- (7) _____ variable makes response strong.
- (a) Learning (b) Skill
(c) Reinforcement (d) Effort
- (8) The last stage of Memory is _____.
- (a) retention (b) stable
(c) re-collection (d) learning
- (9) According to _____ psychologist memory means direct use of learned stuff.
- (a) Hillgard (b) Barnhart
(c) Woodwarth (d) William James
- (10) Telephone number remembered for small period of time is called _____ memory.
- (a) long term (b) short term
(c) immediate (d) None of these
- (11) _____ measures hidden abilities of an individual.
- (a) Achievement test (b) Intelligence test
(c) Ability test (d) Personality test
- (12) Wachsler made intelligence test for _____ aged people.
- (a) 15 to 20 (b) 16 to 64
(c) 25 to 40 (d) 20 to 50
- (13) _____ test is made for the measurement of child aptitude in academic success.
- (a) Professional (b) Intellectual
(c) Mechanical (d) Educational
- (14) _____ I.Q. of person is needed for army training.
- (a) 120 (b) 110
(c) 100 (d) 140
- (15) _____ Psychologist has given seven factors of I.Q.
- (a) Wachslar (b) Binet
(c) Simon (d) Thurstone
- (16) Idiot mental retarded children have _____ I.Q.
- (a) 50 to 70 (b) 20 to 35
(c) 20 to 50 (d) 25 to 40